Buriaad-Mongoliin
YNEN

1933 onii Mai 14 nii ɵdɵr

№ 109 (966)

Zakika yne
Sara byriiin 2 tɵk. 50 mɵngɵ 3 sariin 7 tɵk. 50 m. 6 sariin 15 tɵk. 12 sariin 30 tɵk dugaar nezeediin yne 10 mɵngɵ

„YNENII" KOROONII AADRIS:
Центро союзная № 9
№№ телефонов; редактора—344, секретаря—323.

Nam dotoroo gancakan uçar medeke ba komuniizamda ynen cedkeleeree itegegçediigi yleeke

Ɵɵriingɵɵ zergiin çanar tukai ɵdɵr byriiin oroldolgo gargan ygei nam bol ɵɵriingɵɵ bulad bata, kubiskaliin zuram zarçam, tooriin zebsegzelgiigi kangaza çadaka ygei. Ɵɵriingɵɵ zergiigi bekizyylke şurgan oroson eldeb zabkai samuu etegeedyydees ceberlekiin tɵlɵɵ temeceke kereg bol namiigi emkidken baiguulkiin ɵdɵr byriiin çukala zorilgo mɵn. **„Ɵɵsɵdiingɵɵ kɵdɵlmɵriigi ileer jabuulza baidag byke delekein komuniis namuud bol ɵɵriingɵɵ namiin emkiiigi cag cagtani şalgaa ceberleze uçarani namda kaldasan zize byrzyiten etegeedees namiin emkiiigi cag yrgelze ceberleze baika josotoi.**

Komiteerniin ene zaabariigi manai nam bol cukarilta ygei bejelyyldeg ba odooç bejelyylze baina gebel, ɵɵriingɵɵ zergiigi ganca bişe şalgasan ba ceberlesen azai.

BK (b) Namiin TK ba TKK iin janvaariiin pleenym bol bojordugaar tabanziliin şine şiçe katuu zorilgnuudiigi gargasan ba komuniistanariin Leeninii bolşoviig çanariigi deeşelyylze „nam dotoriin tɵmɵr zuramiigi kangaka, nam dotoroos kamag byke naidal bagatai şurgan oroson etegeediigi ceberlen gargakiin tula 1933 ondo namiin ceberlelge ɵngɵrgɵkɵ geze togtool gargasan baina.

Namiin ceberlelgiin zorilgo zamba meetediigi tukailan zaasan BK (b) Namiin TK ba TKK iin togtool mɵnɵɵ ɵdɵriin dugaarta tunkaglagdaba. Ene togtool dotoroo „ceberlelgiin zorilgo bol namiin geşyydiin yzeliin zergiigi deeşelyylke, namiigi ulas tɵriin ba emkidkeliin talaar bekizyylke, keden niljoon namgyi arad niitiin zygees namda itegeke naidaka jabadaliigi ulam caaşani kyçedkeke abadal azai" gesen baina. Ene zorilgo bol gancakan eldeb mekeer namda şurgan orozo, namiin zergiigi zadagairuulagça angiiin daisan etegeed, namiigi mekeleze aza jabadag kojor niuurtan, namiin tɵmɵr zuram zarçamiigi ebdegçed, angiiin daisantai temeceke dura ygei, byrzyiten etegeedtei niileze kubilan tɵrɵgçɵd, tuşaal zerge bederegçɵd, kobdoguud, albaan kolrog etegeed, aza baidaliin talaar zadagairsan ba ɵɵriingɵɵ zabari zangiin muuşag deerees namiin geşyynii kɵndiigi unagagçade bygediigi namaas eris şuu ceberlen gargaka mɵrɵɵr şiidkegdeze çadana.

„Nam dotoroo gancakan uçarosligi medeke ba komuniizmiin ynen bejeeree ɵgtɵgçɵdiigi yldeeke" (Leenin)—ene bol namiin TK ba TKK iin byke togtooluudiigi ilaan utasaar damzaza garaka baina.

Ene zaabari togtooliin josoor namiin Zyyn Sibiiriin Kizaar bol namiin ceberlelgiigi tyryyşiin eeleende ekileed ene ziliin nojaabriaraas oroiton ygei dyyrgekeer jabuulka josotoi kizaar ba mozonuudiin gryypede kabaaduulsan baina. Uçar iime deerees namiin ceberlelgiigi ylemze amzaltataigaar ɵngɵrgɵkɵ jabadaliigi kangakiin tula odoo beledkeliin kɵdɵlmɵriigi ɵrgɵɵr delgeryylke zailaa ygei baina.

Kizaariin namiin emkiiin zarim salbarinuud bol angiiin daisan bejee niuusan zadagairsan ba kubilan tɵrɵsɵn etegeedyydeer nilced jikeken buzagairsaniigi gerçelsen ynen uçaruud olon baina. Enyynii urida manai kizaar dotoroo cagaan gvaardiţanii ylegdel tasarkainuud, tɵbiin kizaar ba mozonuudaas zugdan jiresen niudargaçuud ba zɵblɵltɵ zasagta esergyy etdgeedyyd ɵcɵɵn bişe şingesen ba niuugdasan baina şuu.

Ede daisan etegeediin olonkini „engɵɵ kubilan" faabrig zavood ba kolkoozuudta şurgan oroson baina. Zarim negen gazaraa namiin zarim yyryydiin seremze bagatai baisan uçaruudiigi keregleze çadan, namiin zergede şurgana oroson baika baina. Byrzyiten ba zize byrzyiten etegeediin ylegdel nileed jikeken baikada zarim negen togtuuri ygei, bata bişe komuniistanarta jaabaç nɵlɵɵtɵi b a i k a baina. Koriiin aimagiin keregiigi karaad yzebel mɵn angiiin daisan niudargaçuudta eris kariuu ɵgçɵ çadaa ygei, karin rede nii nɵlɵɵndɵ orozo, aimagiin kɵtɵlbɵri bol aza akuin ba ulas tɵriin kampaanida nileed alduu ba dutuunuudiigi kiisen. Zadagarsan komuniistanar. angiiin daisan kalaasandaa namiin bileedtei zy Il gyyd kɵdɵɵ somonii yyryyd dotoroo olon baika baina. Teden bol ariaabeledkelde sabataaza emkidkeze (Bookon aimag) yrisenii foondiigi syidken butargasan bşirelge zɵɵlgiin kyçiigi gutaasan baina. Guçadiin somonii (Mukarşiber) namiin yyriin darga kolkooziin tyryylegçe ba bişe geşyydtei kamta kolkooziin 2—3 meşeeg tariaa kulagailsan. Ene metiin zig şyyrite ynen uçaruud kɵdɵɵ gazaraaç abaad yzebel nileed olon yzegdede bɵgɵɵd ene bol jɵrɵnkii deeree kolkooziigi butargakada zoriuulsan „kɵdɵlmɵri" mɵn. Kalaasandaa namiin bileedtei angiiin daisanuud bol namiin bileed ygei daisanuudaas ylemze ajuultai daisan mɵn baika josotoi şuu.

Odoo enyyn deerees karaad yzebel namiin emkinyyd bol ɵɵriingɵɵ zergees angiiin daisan, zabkairan zadarsan etegeediigi byrimɵsɵn kog ygeigeer ceberlen gargakiin tula ali tukai jikeken ba kariuucalgatai kɵdɵlmɵri jabuulka josotoini ileken bolno beze.

TK ba TKK iin togtool dotor kelegdekedee ceberlelgiin zorilgo bol gancakan bolşoviig josonii ɵrgɵn şyymzelel delgeryylkiin yndeseer zɵb şiidkeze çadagdana gesen baina. TK ba TKK iin ene zaabarinuud bol manai Zyyn Sibiiriin ba Buriaad mongol Moziin namiin embiiin erke baidal deere ilangajaa çukalaçalan gyicedkegdeke josotoi. Şyymzeliigi kabşaka kairaka uçaruud toolood yzebel olon baisan baika.

Iime tula enyynii uridaki surgaaluudiigi karaadaa abça, ceberlelge ɵngɵrgɵkɵdɵɵ bolşoviig josonii şyymzeliigi ɵrgɵɵr delgeryylke tukai namiin emkinyydiin erkim ujalga baika josotoi. Ceberlelge bol „niuur karan ygei" şyymzelen, namiin geşyyn ba orolagçod byken namiin çukala çukala togtool zaabarinuudiigi ali zerge dyyrgeze baisaniigi şalgan kaaza ɵngɵrgɵgdɵkɵ josotoi ɵɵrɵɵ şyymzeleliigi delgeryylke zuuraa.

Şalgagçad ba şalguulagçadç ceberlelge bol ene yyriin komuniistanarta namiin zygees itegel naidal jadasan kereg meteer yzeke joso ygei ceberlelgiin komuniis bol ceberlelge kiize baika yjedee yjidee, nɵkɵriin talaar zokistoi erke baidal ţabika tukai kamag kyke kemzee abka josotoi" geze medeke keregtei. Ceberlelgiigi ɵɵriin niuuriin kereg ba bɵlɵg bɵlɵgɵɵr temecekiin tula keregleekiigi oroldogçodto eris çanga kariuu ɵkɵ „Mɵn tereçelen ceberlelgiin yjide ali negen nɵkɵr bujuu bykeli emkiiin ynekeer dutuu, dunda ba alduu zyilyydiigi zaaka, namiin zergede baisan angiiin daisan, naidal bagatai togtuuri ygei etegeediigi ileryylze namda ynen sanalaas tusa kyrgekiigi oroldogçodiigi kobuuçan kudalçan bolgokiigi oroldogçodto tyynees baga bişe eris çanga kariuu ɵgtɵkɵ josotoi.

Namiin geşyynii ɵndɵr neriigi kariuulza çadaa ygei kynyydiigi namaas ceberlen gargaka zuuraa ceberlelge mɵn tereçelen: namiin togtool ba zaabariigi ali zerge dyyrgeze baisaniigi toiruulan kaaza, namiin yyr bykenii kɵdɵlmɵriigi şalgan yzeke zoriigo tabika baina.

Enyyniigi martaza bolko ygei, manai Kizaar ba BM moziin emkiiin erke baidal deere abaad yzebel kɵdɵlmɵriɵɵ sairkaza çadaka yyryyd aza yiledberinyyd ba kɵdɵɵ gazaraas nileed olon baika ba tedenii kɵdɵlmɵriigi şalgan yzeke ba tulaka zailaşa ygei. Namiin yyriin kɵdɵlmɵriigi saitar şalgaza, tedenii kɵdɵlmɵriigi toiruulan bolşoviig josonii şyymzelel jabuulbal bidener bol namiin kɵdɵlmɵriigi deeşelyylke jabadaliigi kangaza çadana.

Ceberlelge bol namiin geşyyn ba orologçod byrin namiin dyrim ba programiigi, tyynii çukala togtool zaabarinuudiigi kerzerge medeke baisaniigi şalgan yzeke josotoi, uçarni „Ɵɵriingɵɵ namiin dyrim ba programa, tyynii çukala çukala ulas tɵriin ba emkidkeliin çanartai togtooluudiigi medeke ygei komuniis baika joso ygei".

Enyyn tukai TK ba TKK ton todorkoi zaabari ɵgɵsɵn:

—Kerbee komuniis namiin geşyyn bol ulas tɵriin talaar namiin geşyyn bykende zailaşa ygei keregtei mederel bagatai baibal ceberlelge kiike yide geşyynees orologço bolgokiigi duradkaka. Ene bol namiin zygees ɵgtɵsɵn zeme bişe. Kerbee ɵɵriingɵɵ ulas tɵriin medereliigi deeşelyylze çadabalni nege zil ɵngɵrsɵnii syylde gedergeni namiin geşyyn bolgon abka tukai asuudal tabika

—Kerbee namiin orologşo geşyynaad namiin orologço keregtei ulas tɵriin mederel dutuutai baibalni tiime nɵkɵdiigi orologçoosonii gargaka.

Ɵɵriingɵɵ ulas tɵriin medereliigi deeşelyylke tukai oroldolgo kɵdɵlmɵri kiike dutuu ygei bol komuniis namiin geşyyn baiza çadaka ygei.

Nam bol ɵɵriingɵɵ zergiigi şalgaka ba ceberlekedee namiin emkiiin daiçalkii çadabariigi deeşelyylke uçartai. Namiin geşyyn bykenii ba nam ygei ynen ceke azaltan aradiin ujalga bol namiin urdaa tabisan ene zorilgiigi amzaltai gyicedkeke keregteni tuslaka azai.

Faşiis digtatuuriin Germaani dotor

Soveediin Gaamburgdeki klyyb sandargaba

SSSR iin elçen saidbolbol ketersen faşiistanuudiigi keseekiin erilte kiibe.

Berlin, 10 (T). Germaaniiin Gaamburg kotodo baigaa soveediin alban kaagçadiin klyybte sɵniiin cagaa poliiconuud ba faşiistin ştyyrmeçen orzo jireed tus klyybiigi ongirgon sand rgaza kajaba, mɵn tyynçelen klyyb şadar baisan soveediin alba kaagçadiin bairanuud sandargagdaba. Klyyb dotoriin stool styyl sandali şiree, bişe gojooltiin keregcelyyd gemteegdete, manai udaridagçadiin porteed ba kaniin nialta plakaad diagraam zergenyydiigi kakalaba. Soveediin erketediigi taşuur tuunuudaar zadaza, zinkini elçen said bujuu ali naimaanii telɵɵlegçɵdiin jaamanda telifoondoko geseni eris koribo. Zarim soveediin erketediin ed keregcenliin zyilyyd ygei bolbo. Klyyb dotoroos kojor biçedeg maşiina ba kinoaparad abaaçaba, ynete radioaparaadiigi gemeebe. Sandargaa ba negzyyl yiledke jabadal ɵglɵɵnii 7 cag boltor yrgelzelsen baina

SSSR byrin erkete tɵlɵɵlegçɵdiin jaamanii duridkalaar Gaamburg kotodo suuza bykii zinkiin elçen said nɵk. Kryymin bolbol prokyroriin kargalzamziin çinoovniguudiigi protokool togtookiin tula uriza acaraad, poliiciin kuulibusiin iime jabuulgada eris çanga zerilte (proteeste) medyylbe.

Gaamburg kotiin byrgomiister (tolgoi) Meerk gedeg bol nɵk. Kryymince jireze, erşɵɵl eribe. Kryymin bol zemete niuuruudiigi keseekiin erilte kiibe.

Komuniis Dreessliiigi alaba

Berlin, 10 (T). Germaaniiin „Voolifo" aaginstvaas, Bavaariiin landataagiin komuniis fraanciin tyryylegçe Dreesseli gedeg bejee korlolozo alaba geze medeecesentei kolbogduulan „Fassiişe Ceityng" soninii biçekeni: Dreesseli gedeg urida nedieeli dotor Miynken kotodo kinaltada abtaad Dakuugiin Kanclaaceria ilgegdesen baigaa; mɵnɵɵ bedereed yzekede kuurcagta orçoson baiba. Bejee korolobo geiçeni ynen uu?"

Kabariin tarilga

Tarilgiin çanariigi deeşelyylkiin tɵlɵɵ kyçetei temeceke

Respyyblike dotoroo 5355 ga tar igdaba

Gazar taliaalangiin arkomaadta aimaguudaas abtasan medeesen medeegeer ene main 10 ɵdɵrɵɵ arai geze 6 aimaguud tarildaa garasan baina. Manai respyyblig dotoroo ertiin tariaan kamta 5355 ga tarigdasan bɵgɵɵd eneni uul tɵsɵbiin 1,4 kubi bolno.

Jaarica tarika tɵsɵb kamta 3 kubi gyicedkegdesen bɵgɵɵbj tyyn dotoroo kolkoozuudiin talaar 4 kubi ba ɵmçiin azaltan kagas kubi dyyrezei. Şiniice tariaan kamta 534 ga juu 0.4 kubi tarigdasan baina.

Ynendee mɵnɵɵdɵriin medeegeer gancakan Zakaamin aimag dotoroo tarilgiin kɵdɵlmɵri ali bykii froontoor jabuulagdaza, main 10 nii ɵdɵriin medeegeer jaariciin tɵsɵb 37 kubi ba şinilciin)ɵsɵb 8,5 kubi gyicedkegdebe.

Jaarica tariaanii tarilgiin talaar 2 doki suurida Jaruuniin aimag ezelze baina. Agiin aimag dotoroo jaarica 79 ga juu 2,8 kubi, şiniice 299 ga juu 10 kubi tarigdaba.

Deede Ydeiin aimag bol tarilgiin teempiin talaar 4 doki suurida, tɵsɵbiini jaariciin talaar 7,8 kubi ba şiniice 0,8 kubi gyicedkegdebe. Ene aimagiin koinoos Koriiin aimag jabaza baina, tus aimag dotoroo taarica 519 ga ,uu tɵsɵbiin 3,5 kubi gyicedkegdebe. Mɵn ene kemzeede Kabaanskiin rajoon jabana.

Odoo abtasan medeegeer ɵmçiin azaltanii dunda tarilgiin tɵsɵb ali zerge gyicedkegdebe gebel mɵn ɵnɵɵki Zakaamin aimag tyryyn jabana tende ɵmçiin azaltan tɵsɵbɵɵ 9,5 kubi dyyrgebe. Deede Ydiin aimag dotoroo ɵmçiin azaltan tɵsɵbɵɵ 1,8 kubi dyyrgebe.

Najan pyyd yrisenii kartaabkaa gutaaba

Selengiin aimagiin Nojokon somonii „Oçon" komuuniin pravleeni bol odoo kabariin ogoroodiin tarilgada kereglegdeke baisan kam 80 pyyd yrisenii kartaabkiigi muu bairada kadagalasan deerees gutaaba. Mɵnɵɵ bolkodo ene yrisenii kertaabkani ogto kereg ygei bolzo, talda abaa aza kajakaas biondoo juuc ygei.

Basa, bişe tarilgiin yrisenii tariaat muu gazarta kadagalagdasan ba sakiuul kimgadaliini ton muu. Ene yrise karaka sakika kɵdɵlmɵridɵ Samdanii Bogoodo geze 70 garan nas nii nege ɵbɵgɵnigi tabisan bɵgɵɵd tereni tus azalaa jaabaç dyyrgeze çadaka çadal ygei kyn. Enyynees gadana, tarilgada jabaka moridiini ɵbɵsɵ tezeel dutamag. Kabariin tarilgiin beledkel ba yrise sainaar kadagalka jabadalda nobço koirogoor kandasan zemetende kuuliiin katuu keseelte yzyylke.

Gaikagça negen,

Sɵni tariza bolko ygei

Kizaariin gazariin ypravleeniiin togtool

Tariaanii sain urgaca urguulka jabadaliigi kangaka gazariin eldyyriin çanariigi saizaruulkiin zorilgoor Kizaariin gazariin ypravleeniin koleegi togtookoni:

1. Zokiko gynzegeigeer zigde kakalkiin tukai ermelzeze zabsar ygei sainaar kakalkiin ba traagtariin paarkiin kɵdɵlmɵriiin çanariin koinoos ton narinaar kimgadaza baikiigi sovkoozuuuiin ba MTS-diin bykii direegtenyydiigi ujalgalka, tyyntei kolbogrduulan eligtriişestviiin gerel ygeigeer sɵniiin cagta gazar kagalka kɵdɵlmɵri kiikiigi koriko.

Mɵn enyyntei kolbogduulan sɵniiin cagza tariaa tarikada alag ereeneer kagalagdaza bojkoni zai taça ygei mɵn tyyn çelen yreseni tariaa kulagailaza bolko tula sɵniiin cagta tariaa tarika jabadaliigi gereltei ç baibalni koriko

3. Kizaariin olonki kolkoozuud dotoroo tariaagaa tarikani syylde 6-7 koino bornoilodog gemtei dyrşɵl baiza kolkooziin tariaagi ɵbɵsɵɵr daraza gemteedeg jabadaliigi temdɵgleed, kabariin rarilgiin b o r o n o i l olgiigi tarisanii syyleer ba jadakiin cagta tariaagaa tarisanii ɵglɵɵdɵriin erke bişe yiledkiigi MSS direegteryydiigi ba kolkoozuudiin provleenyydiigi ujalgalka.

Kizaariin gazariin yporovleeniiin erkilegçe Tiiliman

Nege ga gazarta 3 pyyd tarika „tɵsɵb" zokioobo

Selengiin aimagiin zagastain somonii „Ulaan Oçon" arteeliin kɵtɵlbɵrilɵgçɵdtɵ angiiin zabkai etegeed bolko Cereiter Lɵdɵbiin Zimbe Badmazabiin, sçtvood Demberen Dabaagiin gegçɵd şurgan orood, odoo kabariin tarilgiin kampadnida ali bolko şaalta yzyylkigi oroldozo baina. Zişeelebel: Odoo kabariin tarilgiin yrisenii zasa baiguulakadaa ga byriiin 1 ceentnir tarika tɵsɵbtei baisan dadla mɵnɵɵ bolkodo tyyniigi ogtolon selgeze, ga gazarta 3 pyyd tarika „tɵsɵb" zokioogood yldegçe tariaagaa geşyydtei idekiin tula kubaaza ɵgɵkɵ geze baika zuuraa enyynees 10 pyyd tariaagi nutagiin lama niudargaçuudta taraaza ɵgɵbɵ.

Basa, aduu moridoni karuuca muutai baisan deerees 3 tolgoi sain moridiini ykebe. Angiiin daisadiin korto syidkeliigi butaçokiko tukai aimagiin emkinyyd eris katuu kemzee abagtii.

Kɵkɵ Çono.

Tarilgada çanariigi erkebişe kangaka

(Telefoonoor)

Mukarşeberiin aimagiin Bodonguudiin somonii Konkoliin „Staalinii neremzete komuuna mɵnɵɵ zild 130 ga tariaa kiike tɵsɵtei baina. Tarilgiin beledkel tɵkɵɵrɵlgɵ unzagairuulsan deerees, tarilgadaa baakan зroitozo main 5 nii ɵdɵr ekilze orobo.

Ekilseer 6 ɵdɵr kakalza main 12 iin medeegeer kamta 32 ga tariba. Caaşaa ene teempeeree jababal eşɵɵ 20 garan ɵdɵr kadalmɵrilkɵ bolno. Iime teempe kangalta ygei tula çangalka josotoi. Zygeer ganca toonii koinoos namnaza, tarilgiin çauariigi kokiduulza jaabaç bolko ygei.

Bolzor dotoroo tarilgiingaa tɵsɵbiigi erkbişe gyicedkekiin tula byke elsyylkiin kamta, tarilgiin çanariig ilangajaa çukalaçalza, kakalga yrise kajalga, bornoilgo bykenii çanariigi kinaka jabadaliigi josoçolon tabika keregtei.

Tus komuunada ene jabadalani dutamag baina. C. D.

Lata yseg biçegte suralcaka jabadaliigi emkitei ba kyçeteigeer jabuulka

Ɵɵrɵɵ bytekede naidaka jabadal yrgelzelseer baina.

Lata yseg biçegte suralcaka jabadal bol yndesen sojoliin balguulaltiin çukala ba negen gol salbari mɵn bɵgɵɵd enyyn tukai asuudaliigi nam ba zasagiin gazaraas ton çangaar tabiza, nileed olon udaa nam ba zasagiin gazaraar daiçalkui josonii zaabari togtooluud gargagdasan baina.

Şine lata yseg biçegiigi delgeryylke talaar nileed jikeken amzalta daokltanuud baisani arcalta ygei. Sonin biçeg, sedkelyyd lata yseg biçeg deere niitelegdedeg ba lata yseg biçegte suralcaka jabadal mɵn nileed idebkitei bolson. Iime baibaç ene tedii gyicedkelyydiigi kangaltatai deere toolkiin arga ygei.

Kɵdɵɵ biçegçɵdiin biçegyydees karaad yzekede zarim aimag ba somonii emkinyyd bol lata yseg biçegte suralcaka jabadaliigi oişoodog ygei ba enyyniigi ɵɵrɵɵ bytekede naidan tabisan uçar baidaluud ton olon baika baina. Ilangujaa aimagiin gegeereliin tasaguud ene keregiigi ynekeer tɵsɵbiɵn tabiza, cag yrgelziin kyçetei kɵdɵlmɵri jabuulna ygei.

Kɵdɵɵ gazaraa abaad yzebel tyryyşiin zergede jabaka josotoi, ilangajaa Aga, Zakaamin, Selengeyn metiin aimaguud dotoroo lata yseg biçegte suralcaka jabadaliigi erçemteigeer delkeryylne ygei. Negen zişee abaad yzebel Agiin Cogto-kangii ba kenkeriin somonuud dotoroo lata yseg biçegte suralcaka jike nasatanii surguuli emkidkeke geze yyskegdesen ba enyynde zoriuulagdaza kɵdɵn çeneen mɵngɵn tomilogdoson baibaç tedeni bɵjelyylegdeze kadaa garaa ygei. Jɵrɵ byke aimaguudta karaad yzekede ene keregiigi ekilen yyskeed tyyniigee ecesteni kyrgen ygei kajadaa uçaruud bol ynen toolood jirebel ton olon baina.

Enyyn deerees baicabaal byke emkinyydiin kubiaar emkitei ba cag yrgelziin kɵdɵlmɵri kiigdene ygei namiin yyryyd ba somonii zɵblɵlyyd surguuli bujuu unşalgiin ger, sojolbolbosoroliin kɵdɵlmɵriçɵndɵ naidaka bolon aimagiin emkinyyd bol aimagiin gegeereliin ţasagta naidaka uçar baidaluud gazar gazarta karaad yzebel olon baina.

Uçar iime deerees kɵdɵɵnii namiin yyryyd ba somonii zɵblɵlyydiin urda ene asuudaliigi ceke tabiza, tedenees ene kɵdɵlmɵriiin talaar ton kariuucalgatai erelte ʒiike josotoi bɵgɵɵd, namiin yyryydiin kɵdɵlmɵriiin yzelte kiike jabuulga kiigdeze baigaa ene yjede deereki lata yseg biçegte suralcaka jabadaliigi namiin yyryyd ali zerge kɵtɵlbɵrilsɵn latiigi saitar karaza yzeke josotoi.

R.B-iin

gegeereliin tacag ankara

Aga. Cogto-kangiliin ba Kɵnkɵriin somonuudta şine lata yseg biçegte suralcaka jabadal tuiliin suia ba enyynde somonii emkinyydiin zygees gyiced sain sanalaa tabina ygei.

Ɵngɵregçɵ 1932 ondo jike nasatanigi surgaka keregte gargakaar karaalagdasan mɵngɵnɵɵs negeç mɵngiigini tere zamaarani kereglegdesen ygei ba surguuli geze emkid kegdesen ygei baina. Iime baikiin deere ene somonuud dotoroo abaad yzebel yseg biçeg medeke ygei ba ilangajaa şine lata yseg biçeg ygei kynyyd olon bɵgɵɵd somonii zarim idebkiten gyiced suralcaa edii baidag baina.

Somonii namiin ba zɵblɵliin emkinyyd one keregte ton çangaar kyçelen oroko josotoi ba lata yseg biçegte suralcaka jabadaliigi ɵɵrɵɵ bytekede naidaka uçar baidaltai eris temecel kiingyigeer enyyniigi amzaltai bejelyylze bolko ygei geze saitar medeke keregtei. Aimagiin gegeereliin tasag darui cagaa zokiko kemzee jabuulga kiike ujalgatai.

„Medegçe"

Lata biçegte Suralcaka

Zakaamin aimag dotoroo lata yseg biçegte suralcaka jabadal ton muu jabuulagdana, aimagiin gegeereliin tasag bol enyyn tukai josotoi sanal tabiza erçemţei kɵdɵlmɵri jabuulga kiine ygei.

Ene uçar baidaliigi jun deerees gerçelkeb gekede Zakaamin aimag bol lata yseg biçegte suralcaka talaar tyryyçiin zergede jabaka josotoi aimag mɵn baisan aad, mɵnɵɵ kɵdɵɵ gazaraa karaad yzekede, kɵdɵɵ idebkitenii ton diilenkini lata yseg biçegiigi saitar medeke ygei baidag. Tyynees gadana somon ba aimagiin emkinyydiin kereg kɵtɵlbɵri bol jikenkidee şakuu oros kele biçeg deere jabuulagdadag. Ene bol negen talaas kereg jabuulgiin kɵdɵlmɵridɵ nileed kɵndɵ kyçer uçariigi tokiooldauldag.

Uçar iime deerees ilangajaa Zakaamin metiin aimaguudiin tyryyşiin çukala zorilgo mɵn baika josotoi ba Zakaamin aimagiin gegeereliin tasag bol lata yseg biçegte suralcaka jabadalda daiçalkui josoor orozo, enyyniigi tɵsɵbiin josoor kyçetei kɵdɵlmɵri jabuulka josotoi.

Cekɵ-baatar

BYKE KYÇEE OGOROODIIN TARILGADA

Aza yiledberinyydiin namiin yyryyd zavkomuud ba direegtoruud ogroodiigi ketəlbərilekə ujalgtai

Kədəlməriçən azalçadiin idee kooliin emkidkeliigi ton saizaruulaza Ŋooliin risyyrseer bajazaka jabadal bolbol ilangajaa syyliin yjede nam ba zasagiin gazaruudaar jabuulagdaza baigaa çukala asuudaliin negen gol zyileni bolko josotoi.

Odoo biden bol niitiin kooliin emkidkeliin talaar kotodo ba tyynçilen kedeə suurindaç yzegdee ygei jikenyyd amzaltanuudiigi daba sau bolboç dutuu zyilyyd, tyynii kazuugaar jike olon baika jum. Ҳebel, ilangajaa çanariin talaar eris saizaraza çadaa ygei ba idee kooliin resyyrsiigi elbegeer elsyyleze kooliin foondiin bazaar ygeitei bainabdi.

Manai Buriaad—Mongol ulas dotoroo syyliin yjenyydte kotiin azal indyystri maşa yrgeer debzize baikatai kamta (Burimzavood, Şiliin zavood, Makanii kombinaad ba busad) kədəlməriçediin too ulam urgaza baika tula niitiin kooliin emkidkeliin urida jikeken kariuucalgatai zorilgo tabigdaad baisan.

Niitiin kooliin emkidkeliigi saizaruulka jabuulga dooro dursagdasan gurban gol çukala kemzeenyydees şaltagaalana, gebel, negedekini təsəbçələn jabuulagdaka beledkeləəs, kojordokini, əərəə beledkelees ba gurbadakini kamasuuriiin azalaas (ogorood ba bişe eldeb kamasuuriiin azaluud azai.

Zygeer, ende təsəbləlgiin beledkelde ogtolon naidaza bolko ygei ba, iimiin tula aiden bol əərəə beledkel, kamasuuriiin azal kojoriigi daiçalkii josoor jabuulka bainabdi. Kədəlməriçənii kooliin emkidkeliin kariuucalgiigi zavoodiin ypravleenida əgtəsən baika tula aza yiledberinyydiin direegteryyd ba favzavkomundiiin bolon namiin kolegtiivuudiin urida ogoroodiin azaliigi delgeryylkiin talaar nileed jikeken kariuucalga tabigdasan baina.

Ene kariuucalgaa aza yiledberinyydiin direekteryyd ba favzavkomiin tyryylegçid bolon namiin kolegtiivuudiin sekritaaruud ker zerge gyicedkeneb, geze asuuka bol jikeken dutamag geze kariuucakaar baina. Manai Buriaadiin zarim barilganuud ba azal yiledberinyydiin ketəlbərilegçed zarim yjede buzagai oporituniiscoor kandaza ogoroodiin azaliigi tasalduulkiin tuilda kyrgeze baina.

Žişeelbel, Buriaadiin kopinsojuuziin kopkooz bol ene ziliin kabariin tarilgada 20 gaa kortoovko 18 gaa oroosoto tariaa ba 10,5 gaa busa eldeb ogoroodiin tarilganuudiigi kiike ba enyynee bolşoviigiin kurdan teempeer taribal dyyrgeze jadamaar bişe zədkəkə unaagiin kyçen ba kədəlməriçənii kyçeer gyiced baisan aad, mənəə kədəlməririni josotoi melekein kurdabçalaar jabaza baina şuu.

Kopkooz bol nege traagatrtai ba 8 moridtoi 3 edər kədəlmərilekədəə miil 5 gaa gazar kakalasan baika jum. Tarilgani bol yresenii kərəngiin talaar miil 50 kubi kangaltatai. Ene melekein kurdabçalaar jabasan uçaraa kopkooziin direegteriin ileçilekeni: „gazar bol çuluutai ba kyiten baisan“ geke jum

Ene jaabaç kyndətəi şaltagaan bişe miil əəriingəə niuriigi arçaza kooson yre ygei ygiin kariuu mən şuu.

Tyynii caana Buriaadiin gigaanta—rimzavoodiin karijaata sovkooz bol basala ene kabariin tarilgada bolşoviigiin eris kuradabçaliigi olzo çadaa edii „əərəə bytekeer“ kandaza baina, gegçel, ene zilde 120 gaa eldeb tarilganuudiigi kiike təsəbtəi aad tyyndee kereglegdeke yrisenii zasaar miil 40 kubi arai kangagdasan baina. Gazariin kakalalgiin ftoonto deere abça yzebel, 6 traagtar maşiinanuud kədəlmərilezə baika zuuraa (15-nii orondo) ədəriingəə kədəlmərinii noormiigi ogto gyicedkene ygei, gebel arai geze 10 kubi jabaa dyyrgene, odoo kabariin tarilgiin kədəl meridə kamta 80 morid jabaka josotoi ba niuur deere tede moridoni baibaç, miil 60 tolgoi mordoni jabakaar şineetei ba bişedeni jabaka arga ygei baina.

Ene metiin şaltagaanuud deerees apreeliiin 26—aas tarilgani ekilesen mete bolboç miil 100 gaa gazar kakalagdasan baika jum.

Deere dursagdasan byke osoldol tasaldaluud bol tus sovkooziin direegcede ba zavoodiin gurbalzanii ajuultai dokioo egezə baikadani tus kətəlbərilekə oronguud bol əədəə yndiize zokiko kemzeegi abana ygei, karin oportuniis yzeleer kandaza baina.

Main tyryyşiiin kagas kubi əngərəbə, mənəə ogoroodiin zarim ertiin tarimaluudiigi yni tariaad baikaar yje boloo.

Kerbee ene teempeeree caaşaa yrgelzelke bol ogoroodiin ene ziliin kabariin tarilgada saad uçaraz bolkoni kolo bişe bolson yjetei.

Kerbee dutuu yrisenii kərəngiigi oiriin cagaa gyicedkekiin şuud kemzeenyydiigi abça çadaa ygei bol kozomdoko baina.

Aza yiledberi byriin direegter favzavkoomiin tyryylegçe ba namiin kolegtiivиin yyriin sekritaarz əəriingəə yiledberiiin kədəlməriçediin kooliigi erkim sainaar tab[illegible] kiin tələə daiçalan temeceke jos[illegible] toi ba ujalgatai, kedentaa kooli[illegible] saizaruulkiin tələə temeceke tu[illegible] ogoroodiin azaliigi gol bolgo[illegible] erkileke ujalgatai baina.

Byke kyçe çadalaa ogoroodi[illegible] tarilgada kanduulaza amzaltiigi d[illegible] baka manai ene ədəriin daiçalk[illegible] orilgo bolog.

Usan zamiin gurbalzan ankaralaa tabi

Usan zamiin ed keregiegçidiin korşoon bol ene zilde 62 gaa ogoroodiin eldeb zyiliin tarilganuudiigi kiike təsəbtəi aad, main negenees ekileze tarialgadaa oroson baina.

Tarilgadaa jamar beledkeltei orood bainab, gekede, tonç beledkel ygeigeer oroson ba tus korşoonii zygees „bide bol dutuugaa oiriin cagaa usadkaza daişalkii amzaltiigi kysenebdi“ geze kooson ygeer nam ba zasagiin gazariin urida ynemlekees bişe bodoto k[illegible] dəlməriigi byteene ygei.

Mənəə tarilgani kərəngiin y[illegible] senii talaar jike dutamag baina, g[illegible] bel, kortoovkoni 25 kubi yrise[illegible] kangadasan bişe ogorodiin tarim[illegible] luudiin talaar 50 kubi ba orooso[illegible] tarimaliin talaar 25 kubi kangalt[illegible] tai.

Enyyn tukaida usan zamiin z[illegible] gees jamarç kemzee abadag yg[illegible] baina

Voodnii

Soninii erkilegçiigi orologço D. Ceden[illegible]

Из-ва Б. М. „Правда“ и „Үнэн“ бурлаг № 32 Гадаж 1490